

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว ๒๕๕๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๓/ว ๒๕๗๐๓

ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมปศุสัตว์แจ้งว่า ได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ขึ้นระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยให้หน่วยงานปศุสัตว์ทุกจังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ทุกท้องถิ่นเพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก ซึ่งจะใช้ผลการตรวจตัวอย่างประกอบการรับรองให้ท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุกบรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอความร่วมมือท่านแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของกรมปศุสัตว์ในการเฝ้าระวังโรค และประชาสัมพันธ์โครงการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ ปลอดทอง)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๗/ว ๕๙๗๐๓

กรมปศุสัตว์
79783
- 9 พ.ย. 2558
กรมปศุสัตว์

ถนนพญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๕๘

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๕๘

สน.ศฝ.
1229

10 พ.ย. 2558

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้ทำการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของเขตจังหวัด เพื่อให้ทราบถึงสถานภาพการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของจังหวัดและใช้กำหนดแนวทางการผลักดันให้แต่ละจังหวัดได้นำไปขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ และตัวชีวิตที่ ๒ ของหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ได้ระบุไว้ว่าพื้นที่ที่จะปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจะต้องมีการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการและผลตรวจจะต้องไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าติดต่อกันเป็นเวลาอย่างน้อย ๒ ปี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะใช้บ่งชี้ว่าพื้นที่นั้นๆ เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีส่วนช่วยสนับสนุนให้การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย กรมปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ขึ้นระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยให้ทุกจังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ทุกท้องถิ่นเพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุกซึ่งจะใช้ผลการตรวจตัวอย่างประกอบการรับรองให้ท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป รายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายยุทธ หรินทรานนท์)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

สน.ศฝ.
3290
เลขรับ.....
วันที่ ๓๐ พ.ย. ๒๕๕๘
เวลา.....

สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์
โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๘๑-๒
โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๘๖๓

โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่กรมปศุสัตว์ กรมควบคุมโรค กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปีพ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการป้องกันควบคุม และกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ซึ่งภายใต้แผนดังกล่าวได้กำหนดกลยุทธ์และตัวชี้วัดเอาไว้เพื่อเป็นแนวทางให้แต่ละหน่วยงานได้นำไปดำเนินการตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าประสงค์ร่วมกันคือไม่ให้มีคนและสัตว์เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืน รวมทั้งได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies Free Area) เพื่อให้แต่ละจังหวัดได้นำไปเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคในระดับพื้นที่

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ กรมปศุสัตว์ได้ทำการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของแต่ละจังหวัดเพื่อให้ทราบถึงสถานภาพการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของจังหวัดว่าอยู่ที่ระดับใดจากทั้ง ๔ ระดับ คือ ระดับปลอดโรค ระดับ A ระดับ B และระดับ C ซึ่งจากผลการประเมินดังกล่าวทำให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นที่จะผลักดันให้แต่ละจังหวัดได้นำไปใช้ขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ และตัวชี้วัดที่ ๒ ของหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ได้ระบุไว้ว่าทุกพื้นที่ที่ผลการประเมินเป็นพื้นที่ระดับ A จะต้องมีการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการและผลตรวจจะต้องไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าติดต่อกันเป็นเวลาอย่างน้อย ๒ ปี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะใช้บ่งชี้ว่าพื้นที่นั้นๆ เป็นพื้นที่ปลอดโรค ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีส่วนช่วยสนับสนุนให้การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย กรมปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ ซึ่งดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในท้องถิ่น เพื่อเฝ้าระวังโรคและใช้ข้อมูลผลการตรวจตัวอย่างดังกล่าวประกอบการพิจารณารับรองให้ท้องถิ่นเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ่านั้น

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ นี้ กรมปศุสัตว์ได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อเนื่องจาก ๒ ปีข้างต้น โดยการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ทุกท้องถิ่นในทุกจังหวัด เพื่อความครอบคลุมในการค้นหาโรคพิษสุนัขบ้าได้ในทุกท้องถิ่น เป็นการเพิ่มศักยภาพในการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนยุทธศาสตร์ในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าหมดจากประเทศไทยปี ๒๕๖๓ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก เป็นการประเมินสถานการณ์สถานะโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ต่างๆ และนอกจากนี้ข้อมูลผลการตรวจตัวอย่างจากการเฝ้าระวังเชิงรุกนี้สามารถใช้เป็นหลักฐานการประกอบการขอรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าอีกด้วย

๓. เป้าหมาย

เก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ทุกท้องถิ่นทั่วประเทศ (ยกเว้น อบจ.) ตามข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น <http://www.dla.go.th> ณ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๘ จำนวนทั้งสิ้น ๗,๘๒๗ ตัวอย่าง

๔. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

๕. แนวทางการดำเนินการ

๕.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๑) ศึกษาโครงการ และวางแผนการดำเนินการเก็บตัวอย่างตามแผนระยะเวลาในการเก็บตัวอย่างตามเอกสารแนบที่ ๑ และ ๒

๒) ขี้แจงการแนวทางการดำเนินงานตามโครงการให้กับปศุสัตว์อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการฯ

๓) ประสาน กำกับ ติดตามและให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

๔) การเก็บและส่งตัวอย่าง ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอประสานการดำเนินงานร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ท้องถิ่น เป้าหมาย เช่น เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น สถานพยาบาลสัตว์ เครือข่ายเฝ้าระวังโรคอื่นๆ ในพื้นที่ เพื่อขอความร่วมมือในการเฝ้าระวังโรค ประชาสัมพันธ์ และประสานการเก็บตัวอย่างกับเจ้าหน้าที่ผู้เก็บตัวอย่างจากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภออบรมชี้แจงวิธีการเก็บตัวอย่างที่ถูกต้อง (เอกสารแนบที่ ๓) ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้อง
- ชนิดสัตว์ที่เก็บตัวอย่างให้พิจารณาเก็บตัวอย่างสัตว์ที่มีโอกาสที่จะเป็นโรคพิษสุนัขบ้า เช่น สัตว์ที่แสดงอาการของโรค สัตว์ที่กัดคน สัตว์ที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ สัตว์ที่ตายตามท้องถนน และสัตว์ที่อยู่บริเวณเดียวกับสัตว์ที่ป่วยเป็นโรค โดยให้เก็บตัวอย่างดังนี้ (เอกสารแนบที่ ๑)
 - ตัวอย่างสุนัขหรือแมวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนตัวอย่างเป้าหมาย
 - ตัวอย่างสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดอื่นๆ ไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของจำนวนตัวอย่างเป้าหมาย
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดส่งตัวอย่างไปยังสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ๗ แห่ง
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบันทึกข้อมูลการส่งตัวอย่างลงใน
 - ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net: www.thairabies.net/trn) โดยให้ระบุวัตถุประสงค์การส่งตัวอย่างเป็น ตัวอย่างกรณีเฝ้าระวังโรคเชิงรุก (รับรองสถานภาพปลอดโรคพิษสุนัขบ้า)
 - บันทึกจำนวนการส่งตัวอย่างในระบบ e-operation โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบ และหากทราบผลการตรวจวินิจฉัยให้ทำการบันทึกข้อมูลผลตรวจลงในระบบด้วย
- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ได้แก่ ใบส่งตัวอย่าง ใบตอบผล ฐานข้อมูลในระบบ Thai rabies net และระบบ e-Operation เพื่อเก็บเป็นหลักฐานความถูกต้องของการเบิกจ่ายงบประมาณ

- กรณีสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดให้ทำการคืนเงินมายังสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๙

๕) การสอบสวนโรค

- กรณีที่พบผลบวก ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสอบสวนโรคทางระบาดวิทยาและดำเนินการควบคุมโรคตามมาตรการที่กรมปศุสัตว์ได้สั่งการไปแล้ว
- รายงานผลการสอบสวนโรคทุกตัวอย่างที่พบผลบวกทางระบบ Thai Rabies Net

๕.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค

- ๑) ดำเนินการตรวจตัวอย่างตามเป้าหมายที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดส่งให้ ซึ่งวางแผนการตรวจตัวอย่างตามเป้าหมายตามแผนระยะเวลาในเอกสารแนบที่ ๑ และ ๒
- ๒) ตอบผลการตรวจตัวอย่างทุกอย่างทางระบบ Thai Rabies Net (ให้ตอบเฉพาะผลการตรวจส่วนรายละเอียดตัวอย่างให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดซึ่งเป็นผู้ส่งตัวอย่างเป็นผู้ลงข้อมูลในระบบ Thai Rabies Net)

๕.๓ สำนักงานปศุสัตว์เขต

- ๑) ตรวจสอบเป้าหมายของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อกำกับ ติดตาม เร่งรัดให้และให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบสามารถดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งสามารถเก็บตัวอย่างตามชนิดตัวอย่าง และระยะเวลาที่ระบุในเอกสารแนบที่ ๑ และ ๒
- ๒) กรณีสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายให้ประเมินสถานการณ์และร่วมหาทางออกให้แก่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย
- ๒) สรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นภาพรวมของเขตโดยใช้ข้อมูลจากระบบ Thai Rabies Net
- ๓) รายงานกรมปศุสัตว์ทาง email: dcontrol6@dld.go.th ภายในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๙

๕.๔ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

- ๑) วางแผน จัดทำโครงการ โดยกำหนดจำนวนเป้าหมายในการสุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อการรับรองสถานะ จำนวนท้องถิ่นละ ๑ ตัวอย่าง และแจ้งไปยังทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ประชุมชี้แจงผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนเริ่มโครงการฯ เช่น สำนักงานปศุสัตว์เขต สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค เป็นต้น
- ๓) จัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเพื่อการเก็บตัวอย่างจำนวนตัวอย่างละ ๒๐๐ บาท ตามเป้าหมายที่แนบในเอกสารแนบที่ ๑ ไปยังสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทั่วประเทศ
- ๔) กำกับติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต และห้องปฏิบัติการ
- ๖) สรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นภาพรวมทั้งประเทศเสนอกรมปศุสัตว์

๖. งบประมาณ

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์สนับสนุนงบประมาณให้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค รวมเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๔,๖๙๖,๒๐๐ บาท ดังนี้

๖.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

- ค่าเก็บตัวอย่างในการส่งซากสัตว์เพื่อชันสูตรโรคพิษสุนัขบ้า ตัวอย่างละ ๒๐๐ บาท
- รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑,๕๖๕,๔๐๐ บาท

๖.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ / ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค

- ค่าตรวจตัวอย่างละ ๔๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๑๓๐,๘๐๐ บาท

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

๗.๒ หน่วยงานดำเนินการตามโครงการฯ

- ๑) สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ - ๙
- ๒) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ๗๗ จังหวัด
- ๓) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ

๗.๓ หน่วยงานร่วมดำเนินการ/ประสานงานระดับพื้นที่

- ๑) เทศบาล/อบต./องค์การบริหารส่วนจังหวัด/เมืองพัทยา
- ๒) สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑-๑๒
- ๓) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- ๔) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
- ๕) สถานีอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ท้องถิ่นเป้าหมายมีข้อมูลการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ประกอบการรับรองสถานภาพปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ

(นายประภาส ภิญโญชีพ)

ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

ลงชื่อ ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายสรวิศ ชานีโต)

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

ลงชื่อ ผู้อนุมัติโครงการ

(นายยุทธ หรินทรานนท์)

อธิบดีกรมปศุสัตว์

เป้าหมายการส่งตัวอย่างและงบประมาณโครงการเฝ้าระวังเชิงรุกรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปี2559

ปกศ.1	570	143	713	-	-	-
ปกศ.กรุงเทพฯ	40	10	50	10,000	-	10,000
ปกศ.นนทบุรี	36	9	45	9,000	-	9,000
ปกศ.ปทุมธานี	51	13	64	12,800	-	12,800
ปกศ.อยุธยา	126	31	157	31,400	-	31,400
ปกศ.อ่างทอง	51	13	64	12,800	-	12,800
ปกศ.ลพบุรี	100	25	125	25,000	-	25,000
ปกศ.สิงห์บุรี	33	8	41	8,200	-	8,200
ปกศ.ชัยนาท	47	12	59	11,800	-	11,800
ปกศ.สระบุรี	86	22	108	21,600	-	21,600
ปกศ.2	498	125	623	-	-	-
ปกศ.สมุทรปราการ	38	10	48	9,600	-	9,600
ปกศ.ชลบุรี	78	19	97	19,400	-	19,400
ปกศ.ระยอง	54	13	67	13,400	-	13,400
ปกศ.จันทบุรี	65	16	81	16,200	-	16,200
ปกศ.ตราด	34	9	43	8,600	-	8,600
ปกศ.ฉะเชิงเทรา	86	22	108	21,600	-	21,600
ปกศ.ปราจีนบุรี	55	14	69	13,800	-	13,800
ปกศ.นครนายก	36	9	45	9,000	-	9,000
ปกศ.สระแก้ว	52	13	65	13,000	-	13,000
ปกศ.3	1,167	292	1,459	-	-	-
ปกศ.นครราชสีมา	266	67	333	66,600	-	66,600
ปกศ.บุรีรัมย์	166	42	208	41,600	-	41,600
ปกศ.สุรินทร์	138	34	172	34,400	-	34,400
ปกศ.ศรีสะเกษ	173	43	216	43,200	-	43,200
ปกศ.อุบลราชธานี	190	48	238	47,600	-	47,600
ปกศ.ยโสธร	70	17	87	17,400	-	17,400
ปกศ.ชัยภูมิ	114	28	142	28,400	-	28,400
ปกศ.อำนาจเจริญ	50	13	63	12,600	-	12,600
ปกศ.4	1,190	293	1,483	-	-	-
ปกศ.หนองบัวลำภู	54	13	67	13,400	-	13,400
ปกศ.ขอนแก่น	179	45	224	44,800	-	44,800
ปกศ.อุดรธานี	144	36	180	36,000	-	36,000
ปกศ.เลย	80	20	100	20,000	-	20,000
ปกศ.หนองคาย	54	13	67	13,400	-	13,400
ปกศ.มหาสารคาม	114	28	142	28,400	-	28,400
ปกศ.กาฬสินธุ์	120	30	150	30,000	-	30,000
ปกศ.สกลนคร	112	28	140	28,000	-	28,000

ปศจ.นครพนม	82	21	103	20,600	-	20,600
ปศจ.มุกดาหาร	43	11	54	10,800	-	10,800
ปศจ.บึงกาฬ	47	12	59	11,800	-	11,800
ปศจ.ร้อยเอ็ด	162	40	202	40,400	-	40,400
ปศจ.5	654	163	817	-	-	-
ปศจ.เชียงใหม่	168	42	210	42,000	-	42,000
ปศจ.ลำพูน	46	11	57	11,400	-	11,400
ปศจ.ลำปาง	83	21	104	20,800	-	20,800
ปศจ.แพร่	66	17	83	16,600	-	16,600
ปศจ.น่าน	79	20	99	19,800	-	19,800
ปศจ.พะเยา	57	14	71	14,200	-	14,200
ปศจ.เชียงราย	115	29	144	28,800	-	28,800
ปศจ.แม่ฮ่องสอน	39	10	49	9,800	-	9,800
ปศจ.6	689	172	861	-	-	-
ปศจ.อุดรดิตต์	63	16	79	15,800	-	15,800
ปศจ.นครสวรรค์	114	28	142	28,400	-	28,400
ปศจ.อุทัยธานี	50	13	63	12,600	-	12,600
ปศจ.กำแพงเพชร	71	18	89	17,800	-	17,800
ปศจ.ตาก	54	14	68	13,600	-	13,600
ปศจ.สุโขทัย	72	18	90	18,000	-	18,000
ปศจ.พิษณุโลก	81	20	101	20,200	-	20,200
ปศจ.พิจิตร	82	20	102	20,400	-	20,400
ปศจ.เพชรบูรณ์	102	25	127	25,400	-	25,400
ปศจ.7	552	138	690	-	-	-
ปศจ.ราชบุรี	89	22	111	22,200	-	22,200
ปศจ.กาญจนบุรี	97	24	121	24,200	-	24,200
ปศจ.นครปฐม	93	23	116	23,200	-	23,200
ปศจ.สมุทรสาคร	30	7	37	7,400	-	7,400
ปศจ.สมุทรสงคราม	28	7	35	7,000	-	7,000
ปศจ.เพชรบุรี	67	17	84	16,800	-	16,800
ปศจ.ประจวบคีรีขันธ์	48	12	60	12,000	-	12,000
ปศจ.สุพรรณบุรี	101	25	126	25,200	-	25,200
ปศจ.8	585	146	731	-	-	-
ปศจ.นครศรีธรรมราช	147	37	184	36,800	-	36,800
ปศจ.กระบี่	49	12	61	12,200	-	12,200
ปศจ.พังงา	41	10	51	10,200	-	10,200
ปศจ.ภูเก็ต	14	4	18	3,600	-	3,600
ปศจ.สุราษฎร์ธานี	110	27	137	27,400	-	27,400
ปศจ.ระนอง	24	6	30	6,000	-	6,000
ปศจ.ชุมพร	62	16	78	15,600	-	15,600
ปศจ.ตรัง	79	20	99	19,800	-	19,800

ปศจ.พัทลุง	58	15	73	14,600	-	14,600
ปศจ.สงขลา	112	28	140	28,000	-	28,000
ปศจ.สตูล	33	8	41	8,200	-	8,200
ปศจ.ปัตตานี	90	23	113	22,600	-	22,600
ปศจ.ยะลา	50	13	63	12,600	-	12,600
ปศจ.นราธิวาส	70	18	88	17,600	-	17,600
จังหวัดปทุมธานี	6,262	1,565	7,827	-	-	-
สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ	570	143	713	-	285,200	285,200
ศวพ.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ตอนล่าง) จ.ชลบุรี	498	125	623	-	249,200	249,200
ศวพ.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ตอนล่าง) จ.สุรินทร์	1,167	292	1,459	-	583,600	583,600
ศวพ.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ตอนบน) จ.ขอนแก่น	1,190	298	1,488	-	595,200	595,200
ศวพ.ภาคเหนือ(ตอนบน) จ.ลำปาง	654	163	817	-	326,800	326,800
ศวพ.ภาคเหนือ(ตอนล่าง) จ.พิษณุ	689	172	861	-	344,400	344,400
ศวพ.ภาคตะวันตก จ.ราชบุรี	552	138	690	-	276,000	276,000
ศวพ.ภาคใต้ จ.นครศรีธรรมราช	941	235	1,176	-	470,400	470,400
รวมทั้งสิ้น	6,262	1,565	7,827	1,565,400	3,130,800	4,696,200

* ค่าเก็บตัวอย่าง หมายถึงค่าเดินทางในการเก็บตัวอย่าง เช่น ค่าเบี่ยงเลี้ยง ค่าพาหนะ

** ค่าตรวจตัวอย่าง หมายถึง ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์ในการตรวจตัวอย่าง

	ปีพ.ศ.	รอบตัวชี้วัดที่ ๑					รอบตัวชี้วัดที่ ๒			
		พ.ย.-58	ธ.ค.-58	ม.ค.-59	ก.พ.-59	มี.ค.-59	เม.ย.-59	พ.ค.-59	มิ.ย.-59	ก.ค.-59
ปศจ.นครราชสีมา	333	37	37	37	37	37	37	37	37	37
ปศจ.บุรีรัมย์	208	23	23	23	23	23	23	23	23	24
ปศจ.สุรินทร์	172	19	19	19	19	19	19	19	20	19
ปศจ.ศรีสะเกษ	216	24	24	24	24	24	24	24	24	24
ปศจ.อุบลราชธานี	238	26	26	26	27	27	27	27	26	26
ปศจ.ยโสธร	87	10	10	10	10	9	9	9	10	10
ปศจ.ชัยภูมิ	142	16	16	16	15	16	16	16	15	16
ปศจ.อำนาจเจริญ	63	7	7	7	7	7	7	7	7	7
ปีรวม 4	1,438	165	165	165	165	165	165	165	166	166
ปศจ.หนองบัวลำภู	67	8	8	8	8	7	7	7	7	7
ปศจ.ขอนแก่น	224	24	25	25	25	25	25	25	25	25
ปศจ.อุดรธานี	180	20	20	20	20	20	20	20	20	20
ปศจ.เลย	100	11	11	11	11	11	11	11	11	12
ปศจ.หนองคาย	67	7	8	7	7	7	7	8	8	8
ปศจ.มหาสารคาม	142	16	15	16	15	16	16	16	16	16
ปศจ.กาฬสินธุ์	150	17	16	17	17	17	17	16	17	16
ปศจ.สกลนคร	140	15	15	15	15	16	16	16	16	16
ปศจ.นครพนม	103	12	12	12	12	11	11	11	11	11
ปศจ.มุกดาหาร	54	6	6	6	6	6	6	6	6	6
ปศจ.บึงกาฬ	59	6	6	6	6	7	7	7	7	7
ปศจ.ร้อยเอ็ด	202	23	23	22	23	22	22	23	22	22
ปีรวม 5	817	90	90	91	91	91	91	91	91	91
ปศจ.เชียงใหม่	210	23	23	23	24	23	23	24	23	24

	ปีงบประมาณ	รอบตัวชีวิตที่ ๑					รอบตัวชีวิตที่ ๒			
		พ.ย.-58	ธ.ค.-58	ม.ค.-59	ก.พ.-59	มี.ค.-59	เม.ย.-59	พ.ค.-59	มิ.ย.-59	ก.ค.-59
ปศจ.เพชรบุรี	84	9	9	9	9	9	9	10	10	10
ปศจ.ประจวบคีรีขันธ์	60	7	7	7	7	7	7	6	6	6
ปศจ.สุพรรณบุรี	126	14	14	14	14	14	14	14	14	14
ปศจ.๖	731	81	81	81	81	81	81	84	84	82
ปศจ.นครศรีธรรมราช	184	21	21	20	20	20	21	20	21	20
ปศจ.กระบี่	61	7	7	7	7	7	7	7	6	6
ปศจ.พังงา	51	5	5	6	6	6	5	6	6	6
ปศจ.ภูเก็ต	18	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ปศจ.สุราษฎร์ธานี	137	15	15	15	15	15	15	15	16	16
ปศจ.ระนอง	30	4	4	4	3	3	3	3	3	3
ปศจ.ชุมพร	78	8	8	8	9	9	9	9	9	9
ปศจ.ตรัง	99	11	11	11	11	11	11	11	11	11
ปศจ.พัทลุง	73	8	8	8	8	8	8	8	8	9
ปศจ.๑	445	49	49	49	49	49	50	50	50	50
ปศจ.สงขลา	140	16	15	15	15	15	16	16	16	16
ปศจ.สตูล	41	5	5	5	5	5	4	4	4	4
ปศจ.ปัตตานี	113	12	13	12	12	12	13	13	13	13
ปศจ.ยะลา	63	7	7	7	7	7	7	7	7	7
ปศจ.นราธิวาส	88	9	9	10	10	10	10	10	10	10
รวม	471	57	57	57	56	56	57	57	57	57

การชันสูตรโรคพิษสุนัขบ้า
กลุ่มไวรัสวิทยา สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

วิธีการตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าในห้องปฏิบัติการ มี 2 วิธี คือ

1. การตรวจด้วย Fluorescent antibody technique (FAT) เป็นวิธีการตรวจโรคพิษสุนัขบ้าโดยใช้ antibody ต่อเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าที่ติดฉลากด้วยสารเรืองแสง Fluorescein isothiocyanate (FITC) จับกับ antigen ของไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าจากสมองของสัตว์ที่สงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้า เกิดปฏิกิริยา antigen-antibody complex เมื่อดูด้วยกล้องจุลทรรศน์จะพบว่าบริเวณที่มีเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้าอยู่จะเป็นจุดเรืองแสงสีเขียว

2. Mouse Inoculation Test (MIT) เป็นการตรวจโดยการฉีดเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าเข้าหนูขาว ถ้าสมองสัตว์ที่ส่งตรวจมีเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้า หนูขาวจะเริ่มแสดงอาการป่วยประมาณวันที่ 5 หลังจากฉีด และตายภายใน 10-14 วัน เก็บตัวอย่างสมองตัวหนูขาว ที่ตายมาตรวจด้วยวิธี FAT เพื่อยืนยันผล ถ้าหนูขาวไม่ตายควรเฝ้าดูอาการเป็นเวลา 21-28 วัน

การเก็บและส่งซากสัตว์เพื่อตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้า

การเก็บและส่งซากสัตว์เพื่อตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าที่ถูกต้องที่สุด นับว่ามีความสำคัญเป็นอันดับแรกต่อการตรวจวินิจฉัยโรค หากส่งซากหรือส่วนหัวของสัตว์ด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง จะทำให้ผลการตรวจวินิจฉัยผิดพลาดได้ วิธีที่ถูกต้องควรปฏิบัติดังนี้

1. การเก็บตัวอย่าง

- 1) ถ้าเป็นสัตว์เล็ก เช่น แมว กระจ่าง กระจอก กระจาด หนู ฯ ส่งได้ทั้งตัว
- 2) ถ้าเป็นสัตว์ใหญ่ เช่น สุนัข สุนัข โค กระบือ แพะ แกะ ม้า ฯลฯ ให้ตัดเฉพาะส่วนหัวชิดท้ายทอย (ระหว่างกระดูกสันหลังและกระดูกคอ) โดย
 - 2.1) ผู้ตัดต้องไม่มีบาดแผลที่มือ
 - 2.2) ใช้มีดคมๆ หรือใบมีดโกนใหม่ๆ
 - 2.3) สวมถุงมือยางที่ป้องกันน้ำได้ ถ้าไม่มีถุงมือยางอาจใช้ถุงพลาสติกใส่สองชั้น ถ้าถุงมือขาดหรือถุงพลาสติกขาดระหว่างตัดหัว ให้ล้างมือด้วยน้ำสะอาดและสบู่หลายๆ ครั้ง
 - 2.4) มีดหรืออุปกรณ์ที่ต้องการเก็บไว้ใช้ครั้งต่อไป ให้ทำลายเชื้อโดยต้มในน้ำเดือดนาน 10 นาที
 - 2.5) ซากสัตว์ ถุงมือ หรือถุงพลาสติกให้ทำลายโดยวิธีเผาหรือฝังลึกอย่างน้อย 50 เซนติเมตร

2. วิธีการส่งตัวอย่าง

- 1) นำตัวสัตว์ หรือหัวสัตว์ใส่ถุงพลาสติกหนาหลายๆ ชั้น รวบปากถุงปิดพับแล้วรัดยางให้แน่น
- 2) ห่อด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์หนาๆ และใส่ถุงพลาสติกรวบปากถุงปิดพับแล้วรัดยางให้แน่น
- 3) ใส่ถัง กล่องพลาสติก กล่องโฟม กระจ่างน้ำแข็ง หรือภาชนะโลหะ ใส่น้ำแข็งรอกันประมาณ 1/4 ของภาชนะ นำห่อตัวสัตว์ หรือหัวสัตว์ใส่ลงไป เทน้ำแข็งกลบทับให้เต็มพอที่จะปิดฝาภาชนะได้อย่างมิดชิดและแน่น
- 4) ห้ามแช่ในฟอร์มาลินเพราะถ้าน้ำยาเข้าสมองจะทำให้เนื้อสมองแข็งไม่สามารถนำมาตรวจได้
- 5) รีบนำส่งห้องปฏิบัติการตรวจวินิจฉัยโรคที่ใกล้ที่สุดภายใน 24 ชั่วโมง